

1729 18/3 18: 2. Beh. af F. t. L. ang. Ordn. af den højere Undervisn. i Københv.s m. fl. Kommuner. 1730

den meget store Beføjelse, Lovforslaget tilsigtede at give den højtærede Undervisningsminister, ved at kræve Vilkaarene for Tjenestealderens Beregning for det nye Personale, for Ordningen af dets Pensionsforhold og øvrige dermed i Forbindelse staaende Forhold afgjort ved særlig Lov. Ogsaa dette meget væsentlige Forhold ønskedes i Lovforslaget lagt ind under den højtærede Undervisningsminister som en Sag, han, ganske som det nu maatte findes af ham tjenligst, kunde træffe Afgørelse om. Ogsaa dette, at man i Overgangsperioden yder Skolernes Personale en øget Støtte, har ganske Mindretallets Billigelse; Mindretallet har ogsaa stillet Forslag derom i Erkendelsen af den meget vanskelige Stilling, som de højere Skolers Personale gennem en Aarrække har været i, og som selvfølgelig yderligere er skærpet ved den Dyrtid, hvori vi lever. Mindretallet har til dette Formaal, til øget Statstilskud til Lærerlønningerne, foreslaaet at anvende 150,000 Kr. aarlig i Overgangsperioden i fuld Overensstemmelse med den Tanke, der er fremsat af den højtærede Minister i en Skrivelse til Udvalget, hvori det udtrykkeligt siges, at af det Tilskud, som man agter at stille yderligere til Disposition til Skolerne, tænkes anvendt et Beløb af omkring 150,000 Kr. til øgede Lærerlønninger, saaledes at disse ved Statstilskuddet og ved den Oprævning af yderligere 2 Kr. i Skolepenge, som blev besluttet i Fjor, faar et Løntillæg af i alt 40 pCt. Flertallet har nu ment at ville byde over ved at foreslaa 200,000 Kr. Jeg maa sige, at om dette Punkt har der, efter at disse Forslag kom til at foreligge i Udvalget, i det hele taget ikke været nogen Forhandling — forstaaeligt nok, fordi det jo var en Sag, der ikke var nogen Grund til at søge en Overenskomst om, saafremt man ikke paa Hovedpunkter i øvrigt kunde blive enig; men selvfølgelig, kunde dette være opnaaet, vilde man fra Mindretallets Side have været i yderste Grad villig til Forhandling paa dette Punkt. Ogsaa det Forslag, som er fremsat af Flertallet under Nr. 12, har ganske Mindretallets Billigelse og er Udtryk for Tanker, som ogsaa Mindretallet har været inde paa og givet Udtryk under Udvalgs-

forhandlingerne. Det skal jeg derfor slet ikke opholde mig ved.

Flertallets Forslag indeholder altsaa, som sagt, paa en Række Punkter ogsaa efter Mindretallets Opfattelse meget væsentlige Forbedringer af det foreliggende Lovforslag, saaledes som det fremkom her i Tinget. Ikke des mindre har det ikke været Mindretallet muligt at slutte sig til dette Forslag, og jeg skal have Lov til ganske kort at gøre Rede for Grundene hertil.

For det første formener Mindretallet at selv i den Form, som Lovforslagets § 2 vil faa, hvis Flertallets Ændringsforslag Nr. 1 vedtages, giver dette Lovforslag en Minister en ganske usædvanlig udstrakt Bemyndigelse, medens Rigsdagens Myndighed i tilsvarende Grad beskæres i en; jeg tør sige, heldigvis sjælden Grad. Ministeren faar i Virkeligheden, ogsaa hvis Flertallets Ændringsforslag Nr. 1 vedtages, fuldstændig Bestemmelsesret over, hvor mange og hvilke Gymnasieskoler Staten skal overtage, og paa hvilke Vilkaar denne Overtagelse skal finde Sted. Der er efter Mindretallets Mening al Udsigt til, at det Antal Gymnasieskoler, som Staten paa Grundlag af Flertallets Forslag, hvis det ophøjes til Lov, vil komme til at overtage, kan blive omkring ved en halv Snes, idet Københavns Kommune forpligtes til at overtage mindst to og hver af de andre Kommuner een, saaledes at kun 4 er tagne fra, medens Resten kan falde over paa Staten. Og hvad der herefter menes med, at Udgiften ved Overtagelsen af disse Skoler og til den fremtidige Undervisning i disse skal fordeles i Forholdet 2: 3, det synes Mindretallet fuldstændig uklart, saaledes at det i Virkeligheden slet ikke bøder paa den overvældende Myndigheds-overtagelse, som her gives Ministeren. Thi hvad vil disse Delingstal i Virkeligheden sige? De er fastsatte i Lovforslaget under Hensyn til Elevantallet i Statens Skoler og i de kommunale Real- og Mellemkoler i København. Nu fastholder Flertallets Ændringsforslag ganske vist samme Delingstal, men paa et helt nyt Grundlag, og paa et Grundlag, der ikke kan være nøje undersøgt og dette bevirker, at de Forhandlinger,